

9.8.2023

Greenpeacen vastaus kirjalliseen kuulemiseen

Greenpeace kiittää mahdollisuudesta kommentoida kirjallisesti hallituksen tiedonantoa yhdenvertaisuudesta.

Greenpeace on yksi maailman suurimmista ympäristöjärjestöistä ja toimimme yli 50 maassa ympäri maailman. Greenpeace ei hyväksy rasismia eikä syrjintää missään muodossa.

Haluamme muistuttaa, että sekä ilmastokriisi että luontokato ovat eriarvoistavia ja rasisistisia. Globaalissa mittakaavassa kummankin planetaarisen kriisin pahimmat kustannukset ja vaikutukset lankeavat köyhimmille maille ja ihmisille, jotka ovat vähiten vastuussa ilmastopäästöjen aiheuttamisesta. Suurin osa ilmastopäästöistä on tuotettu rikkaissa länsimaissa ja yhä tänä päivänä suomalaisen keskimääräinen hiilijalanjälki on yli 17-kertainen verrattuna esimerkiksi Sambiaan, jossa vuonna 2021 kuivuus johti siihen, että yli puolitoista miljoonaa ihmistä tarvitsi ruoka-apua.ⁱ

YK:n ihmisoikeusneuvoston rasismiin ja ksenofobiaan keskittynyt erikoisraportoiija Tendayi Achiume kutsuikin lokakuussa 2022 YK:n yleisneuvostolle luovutetussa raportissaan ilmastokriisiä myös rodullisen oikeudenmukaisuuden (racial justice) kriisiksi. Achiumen mukaan ilmastokriisiä ei voida ratkaista ilman, että samalla käsittelemme myös systeemistä rasisimia sekä kolonialismin ja orjuuden perintöä.ⁱⁱ

Arktiset alueet lämpenevät kaksi kertaa nopeammin kuin maapallo keskimäärin. Suomessa tämä tarkoittaa sitä, että pahimmat ilmastokriisin vaikutukset kohdistuvat saamelaisiin sekä heidän perinteisiin elinkeinoihinsa ja kulttuuriin.ⁱⁱⁱ Samaan aikaan saamelaisalueita uhkaavat liikahakkuut, kaivokset ja teolliset projektit. Haluammekin tässä yhteydessä muistuttaa hallitusta siitä, että saamelaisalueilla toimittaessa on välttämätöntä noudattaa vapaan, tietoon perustuvan ennakkosuostumuksen (FPIC) periaatetta, joka perustuu YK:n alkuperäiskansojen oikeuksien julistuksen 19 artiklaan, sekä Akwé: Kon -ohjeita.^{iv}

Greenpeace edistää toimillaan tasa-arvoista ja syrjimätöntä maailmaa. Hallituksen tulee toimillaan pyrkiä kaiken rasismiin ja syrjinnän tehokkaaseen kitkemiseen. Järjestön oman toimialan näkökulmasta on tärkeää, että ilmastomuutoksen ja luonnonvarojen hyödyntämisen vaikutukset yhdenvertaisuudelle on huomioitu ohjelmassa. On kuitenkin selvää, että tätä fokusta on lisättävä päätöksenteon kaikilla sektoreilla ilmastokriisin vaikutuksien voimistuessa.

Touko Sipiläinen
Maajohtaja
Greenpeace Suomi
touko.sipilainen@greenpeace.org
[044 239 4404](tel:0442394404)

Njalsgade 21G, 2.sal Rosenlundsgatan 29B, Box 151 64 2300 København S Tel +45 33 93 53 44 www.greenpeace.dk info.dk@greenpeace.org	Käenkuja 3 AB 00500 Helsinki Tel +35 8 9 698 63 17 www.greenpeace.fi info.fi@greenpeace.org	Sandakerveien 24 C, E1 Pb. 33 Torshov, 0412 Oslo Tel +47 22 20 51 01 www.greenpeace.no info.no@greenpeace.org	104 65 Stockholm Tel +46 8 702 70 70 www.greenpeace.se info.se@greenpeace.org
--	--	--	---

ⁱ <https://www.bbc.com/future/article/20220125-why-climate-change-is-inherently-racist>

ⁱⁱ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/11/global-climate-crisis-racial-justice-crisis-un-expert>

ⁱⁱⁱ Climate Change in Sápmi - An Overview and Path Forward ; Saamelaisneuvosto & Norjan saamelaiskäräjät 2023

<https://www.saamicouncil.net/documentarchive/sami-climate-report>

^{iv} Akwé: Kon -ohjeet <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10138/41525>